herpy

GECKOR

Bavayia cyclura

Bavayia cyclura är en liten, nattaktiv gecko från skogarna på Nya Kaledonien, där den på dagen gömmer sig under bark och i hålrum i träden. Den hålls knappast i terrarier, och det finns bara lite kunskap om skötseln. Arten är hotad i naturen.

Familj: Diplodactylidae Engelska: Forest bavayia Tidigare namn: *Peripia cyclura; Lepidodactylus cyclurus* Publicerad 16 november 2026

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**7 cm** nos-kloaklängd
Livslängd	**5-10 år**
Aktiv	**På natten**
Levnadssätt	**Trädlevande**
Biotop	**Torrskog och regnskog**
Svårighetsgrad	**Erfaren**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**30 × 30 × 45 cm** L × B × H för 1 vuxet djur
Temperatur, dag	**22-26 °C**
Temperatur, natt	**18-21 °C**
Luftfuktighet	**60-80 %**
UVB	**Valfritt** Fergusonzon 1
Föda	**Insekter**
Hålls	**Ensamma eller parvis**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Könsmogen	**12-18 mån.**
Kullstorlek	**2 ägg**
Inkubation	**60-120 dagar** vid 22-25 °C

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Ej listad**
EU-bilaga	**Ej listad**
IUCN	**Starkt hotad (EN)**

Om arten

Bavayia cyclura är en liten gecko i familjen Diplodactylidae. Den blir upp till 72 mm från nos till kloak, och svansen är ungefär lika lång som kroppen, så det totala måttet är upp till omkring 15 cm. Fjällen är fina och korniga utan knölar, och färgerna är dämpade. Tårna är utvidgade med klibbfjäll och har alla klor.

Arten beskrevs av Albert Günther 1872 som *Peripia cyclura* och är typart för släktet *Bavayia*. Artnamnet kommer av grekiska kyklos (rund) och oura (svans), eftersom svansen är rund i genomskärning, medan den är mer tillplattad hos andra arter i släktet. Släktet reviderades 2022, och antalet arter ökade till 41. Äldre uppgifter om *B. cyclura* kan därför omfatta djur som i dag hör till andra arter. Den liknar *Bavayia crassicollis* mycket.

B. cyclura är nattaktiv och skygg och är ett djur att iaktta.

Utbredning och livsmiljö

Bavayia cyclura finns bara på Nya Kaledonien, på huvudön Grande Terre och på Île des Pins med de närmaste småöarna. Äldre uppgifter nämner också Loyautéöarna, men den förekomsten är osäker efter revisionen av släktet.

Kartan är centrerad på mitten av Grande Terre, och ramen täcker huvudön och Île des Pins.

Naturlig utbredning: Nya Kaledonien.

LIVSMILJÖ

Bavayia cyclura lever i skog på Nya Kaledonien och håller till i träden. På dagen gömmer sig släktets arter under bark, i hålrum i träd och under stenar.

Klimatet är tropiskt med en varm och fuktig årstid från omkring november till mars, då temperaturen ligger på 27-30 °C, och en svalare och torrare årstid från omkring juni till augusti med 20-23 °C. Årsmedeltemperaturen är 23 °C, och luftfuktigheten kan nå upp till omkring 80 %, även om passadvinden dämpar den. Nederbörden varierar mycket från den torra västkusten till de fuktiga områdena i öster. Geckon är nattaktiv och lever av ryggradslösa djur.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

Skötsel

TERRARIET

Det finns bara lite kunskap om skötseln av *Bavayia cyclura*, och arten hålls knappast. Rekommendationerna bygger på klimatet och livsmiljön på Nya Kaledonien och på bättre kända geckor från samma önation: siffrorna är lånade från *Eurydactylodes agricolae* och *Correlophus ciliatus*.

Ett enskilt djur eller ett par behöver ett högt terrarium på minst 30 × 30 × 45 cm (längd × bredd × höjd). Höjden är viktigare än bottenytan, eftersom geckon klättrar på bark och grenar. Inred med snett ställda grenar och korkbark som ger springor att gömma sig i, samt levande växter med breda blad som pothos och bromelior. Botten kan vara fuktig jord utan gödning blandad med kokosmull och täckt av vissna löv, gärna som bioaktivt bottensubstrat med hoppstjärtar och gråsuggor.

Terrariet ska ha nätventilation, så att luften byts ut och dropparna torkar upp under dagen.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel

TEMPERATUR

På dagen ska temperaturen i terrariet för *Bavayia cyclura* ligga på 22-26 °C och på natten på 18-21 °C. Det behövs ingen varm solplats, eftersom arten är nattaktiv och gömmer sig under dagtid. Håll temperaturen under 28 °C; årsmedeltemperaturen på Nya Kaledonien är 23 °C.

Mät med en digital termometer mitt i terrariet och i toppen. Sitter djuret med öppen mun eller är slött är det för varmt.

Läs mer: Värme och temperatur

LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Luftfuktigheten i terrariet för *Bavayia cyclura* ska ligga på 60-80 %, med en tydlig ökning på natten. Duscha terrariet sent på eftermiddagen, så att blad och grenar är täckta av droppar när geckon vaknar. Dropparna är dess viktigaste dricksvatten, och en låg skål med friskt vatten kan stå framme som komplement.

Fuktigheten ska växla med uttorkning under dagen. Finns det fortfarande droppar på rutorna nästa eftermiddag är det för lite luftväxling, eller så duschas det för mycket.

LJUS OCH UVB

Bavayia cyclura är nattaktiv och behöver inte starkt ljus. Ett svagt UVB-ljus i Ferguson-zon 1 över en del av terrariet är en fördel, men inte nödvändigt när fodret pudras med kalk och D3. Behovet är inte dokumenterat för arten. Håll dagslängden på omkring 12 timmar med mörker på natten, och se till att det finns skugga och gömslen hela dagen.

Läs mer: Ljus och UVB Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

UTFODRING

Bavayia cyclura lever av ryggradslösa djur. Ge små levande insekter som bananflugor, nykläckta syrsor och små kackerlacksnymfer, pudrade med kalk med D3. Insekterna får inte vara bredare än avståndet mellan djurets ögon. Om arten tar frukt eller färdigfoder för fruktätande geckor är inte dokumenterat.

Ungar får foder dagligen och vuxna två till tre gånger i veckan. Ta bort insekter som inte har ätits upp, så att de inte stör geckon. Justera mängden efter djurets kroppsform, så att det varken blir smalt eller fett.

BETEENDE OCH HANTERING

Bavayia cyclura är skygg och nattaktiv, och dess tunna hud och lätta svans gör den olämplig för hantering. Ta inte upp den. Är det nödvändigt att flytta den, så locka in den i en behållare. Svansen släpps lätt och växer inte ut igen i samma form.

Hur arten tål sällskap är inte dokumenterat. Håll djuren en och en eller som ett par i ett större terrarium med många gömslen, och skilj dem åt om det ena blir jagat eller tappar i vikt.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Hanarna hos *Bavayia cyclura* har preanala porer på undersidan framför kloaken; i släktet finns det 7-46 porer i en till fyra rader. Ålder och storlek vid könsmognad är inte dokumenterade. Hos liknande nykaledonska geckor ligger könsmognaden på 12-18 månader.

PARNING

Parningsrytmen hos *Bavayia cyclura* är inte dokumenterad. En sval period på några veckor med något kortare dagar och svalare nätter motsvarar den svala årstiden på Nya Kaledonien och kan göra honorna mer villiga. Parningen sker av sig själv när ett par sätts ihop. Jagar hanen honan hela tiden, skilj dem åt.

ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

Bavayia cyclura lägger två ägg åt gången. Antalet äggkullar per år är inte dokumenterat. Honan lägger äggen i hålrum, under bark eller i bladveck, så se till att det finns flera lämpliga platser. Äggen fastnar ofta, så lossa dem inte med våld.

Ge honan extra kalk under hela säsongen, och kontrollera äggläggningsplatserna regelbundet.

INKUBATION

Fastklistrade ägg inkuberas där de sitter. Lösa ägg flyttas försiktigt till en liten, ventilerad box med lätt fuktigt underlag utan att vändas. Vid 22-25 °C kläcks äggen hos *Eurydactylodes agricolae* efter 60-120 dagar; för *Bavayia cyclura* är inkubationen inte dokumenterad.

UPPFÖDNING AV UNGAR

Ungarna av *Bavayia cyclura* är små och ömtåliga. Håll dem skilda från de vuxna i en liten faunabox med nätventilation, ett gömsle och en bit bark, och duscha dagligen. Ge bananflugor och små syrsor pudrade med kalk från de första dagarna. Tillväxttakten är inte dokumenterad.

Hälsa och vanliga misstag

Det finns inga dokumenterade sjukdomar hos *Bavayia cyclura* i fångenskap, så råden bygger på erfarenheter med liknande geckor. De typiska problemen är:

- För lite kalk och D3, som ger mjuka käkar och krökta lemmar.
- För mycket värme: längre tid över 28 °C stressar djuret och kan vara livsfarligt.
- Stillastående, mättad luft och mögel, som ger hudinfektioner.
- Förlorad svans, som beror på stress eller felaktig hantering.

Sök veterinär med erfarenhet av reptiler om geckon är slö, tappar i vikt eller slutar äta.

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.